

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien päivittäminen

Sivistyslautakunta 22.06.2022 § 71

275/12.00.01.00/2022

Oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelma

Oppilaanohjauksen järjestämisen pääperiaatteet sekä keskeisimmät tavoitteet ja sisällöt eri luokka-asteilla kuvataan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) sekä Opetushallituksen antamassa muutosmääräyksessä koskien perusopetuksen järjestäjän ohjaussuunnitelmaa sekä oppilaanohjausta (2021). Ohjaussuunnitelma täydentää opetussuunnitelmaa. Ohjaussuunnitelmassa on kuvattava oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Käytännössä perusopetuksen ohjaussuunnitelma on ohjaustyötä tekevien työkalu. Se on tarkoitettu opinto-ohjaajien lisäksi muulle koulun henkilökunnalle, opetuksenjärjestäjälle sekä opiskeluholloille. Tavoitteena on selkeyttää ohjaustyön käytänteitä ja toimintamalleja sekä antaa tietoa ja tukea ohjaustyötä tekeville.

Liitteenä oleva seudullinen ohjaussuunnitelma on tehty yhteistyössä Ilomantsin, Joensuun, Juuan, Kontiolahden, Liperin, Outokummun ja Polvijärven kuntien sekä Itä-Suomen yliopiston Rantakylän ja Tulliportin normaalkoulujen kanssa. Ohjaussuunnitelman valmisteluun ovat osallistuneet Ohjus-hankkeen koordinaattori Heli Vatasen lisäksi seudun kuntien opinto-ohjaajista Jari Laukkanen, Fiia Söderholm, Saara Hartikainen, Pihla Kiiskinen, Aila Määttänen, Sirpa Uski, Janne Antikainen, Lisa Nyholm, Hanna Näätänen ja Mikko Varis. Ohjaussuunnitelmassa linjataan seudun oppilaanohjauksen suuntaviivat. Kunnat/koulut täsmentävät omia käytäntöjään koulukohtaisissa ohjaussuunnitelmissa.

Oppilas- ja opiskeluholtoon perustuen Joensuun seudun opetussuunnitelman lukuun kahdeksan on lisätty seuraava teksti: "Oppilas- ja opiskeluholto 3 §:n mukaan opiskeluhollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluholtoa on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilasholto että lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahuolto. Jatkossa seudullisessa opetussuunnitelmassa käytetään oppilashollostakin termiä opiskeluholto."

Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön suunnitelma

Hallituksen kärkihankkeen Uusi peruskoulu -ohjelmaan sekä Joensuun seudun esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin sisältyi tieto- ja viestintätekniikan osaamisen tavoitteet. Joensuun seudun kasvatuksen ja koulutuksen aiemmassa toimintaohjelmassa tieto- ja viestintätekniikan osaaminen oli yksi keskeinen kehittämiskohde. Tähän liittyen Joensuun seudulle laadittiin TVT-opetuskäytön suunnitelma.

Uudet lukutaidot -kehittämishjelma on osa opetus- ja kulttuuriministeriön laajempaa Oikeus oppia -kehittämishjelmaa (2020–2022). Sen tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten medialukutaitoja, tieto- ja viestintäteknologista osaamista sekä ohjelmoinnin osaamista varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Seudun TVT-opetuskäytön suunnitelman päivitys tuli tämän kehittämishjelman myötä ajankohtaiseksi. Suunnitelman päivittämistä ovat johtaneet seudun kuntien sivistysjohtajat. Syksyllä 2022 perustettiin suunnitelman päivittämiseen työryhmä, johon kuuluivat luokanopettaja Jari Kukkonen (Kontiolahti), luokanopettaja Ulla Pajarinen (Joensuu), aineenopettaja Joni Jääskeläinen (Outokumpu), digipedagogi Anna Lauttajärvi-Pietarinen/Irinja Silvennoinen (Liperi), pedagoginen ICT-ohjaaja Johanna Lakka (Joensuun Mediakeskus), luokanopettaja Mikko Tanskanen (Polvijärvi), aineenopettaja Anniina Lindholm (Heinävesi) ja seutukoordinaattori Anu-Helena Turtiainen. Joensuun Mediakeskuksen johtaja Mari Levyltä on saatu asiantuntija-apua suunnitelman päivittämiseen.

Aiempaa suunnitelmaa arvioitiin syksyllä 2021 kyselyllä, joka lähetettiin kaikkien seudun kuntien kolmannen, kuudennen ja kahdeksannen luokan oppilaille sekä kaikille opettajille että esihenkilöille. Suunnitelmaa on päivitetty kyselyn tulosten perusteella ja keskiössä on oppija, joka saa yhdenvertaiset ja riittävät valmiudet TVT:n käyttöön opinpolkunsä aikana sekä saa jatko-opiskelun kannalta tarvittavia monipuolisia digitaalisia opiskelutaitoja. Digitaalinen toimintakulttuuri on osa jokaisen kouluarkea. Se edistää ja tehostaa oppimista, tarjoaa uusia mahdollisuuksia tehdä oppijan oppimista ja osaamista näkyväksi, ja on luonteva osa jokapäiväistä työskentelyä sekä lähi- että etäopetuksessa. Tieto- ja viestintäteknologian välineitä hyödynnetään tarkoituksenmukaisesti ja kaikkia oppijoita osallistaen. Etäopetusta kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin ja sitä hyödynnetään eri oppiaineiden opetuksessa silloin, kun se on tarkoituksenmukaista ja edistää oppijoiden tasa-arvoisia oppimismahdollisuuksia. Oppimisessa hyödynnetään digitaalisia oppimisympäristöjä ja sitä tapahtuu kokonaisvaltaisesti oppiainerajoja ylittäen, myös luokkahuoneen ulkopuolella. Oppimisympäristöt tukevat yksilöllistä ja yhteisöllistä oppimista sekä oman osaamisen jakamista niin oppijoiden kuin opetushenkilöstönkin taholla. Opetushenkilöstöllä ja oppijoilla on käytössään pedagogiikkaa tukeva ajanmukainen teknologia ja tietoverkot. Ne mahdollistavat ja kehittävät koulun digitaalista toimintakulttuuria. Opettaja kykenee valitsemaan ja hallitsee tarkoituksenmukaisimmat pedagogiset ratkaisut digitaalisen teknologian hyödyntämiseksi opettamisessa ja osana oppimisprosesseja. Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi opetushenkilöstön digiosaamista päivitetään jatkuvasti. Kunnissa opetuksen järjestäjä päättää, millä tavalla kouluissa TVT-osaamista arvioidaan. Yhteistyössä Mediakeskuksen kanssa valmistellaan seudun oppijoille, henkilöstölle ja rehtoreille seudullinen arviointikyselypohja lukuvuonna 2022-2023.

Seudun TVT-opetuskäytön suunnitelma

<https://www.thinglink.com/card/1560598989164773377> julkaistaan myös Joensuun seudun OPS 2016 Pedanet-sivuilla (<https://peda.net/opetussuunnitelma/ops2016>)

Lisätietoja: opetuspäällikkö Satu Huttunen, p. 050 344 7909.

Sivistysjohtajan ehdotus:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä seudullisen oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelman ja päivitetyn Joensuun seudun TVT-opetuskäytön suunnitelman. Suunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2022 alkaen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Opetuspäällikkö Satu Huttunen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18:12.
